

Re-integreren in je clubshirt



Voetbalclubs doen meer dan voetballen. Ze nemen ook deel aan maatschappelijke projecten. Zo startte Feyenoord anderhalf jaar geleden het prijswinnende 'Jobscorer', om Wajong'ers aan het werk te helpen. Met succes.

TEKST **Peter Passenier** | Schrijven met beloftes

Wanneer zijn contract ingaat? Romano weet het nog niet precies. Maar binnenkort gaat hij beginnen, als schoonmaker. En dat komt volgens hem door al die mensen die hem al die tijd hebben begeleid. "Zij doen heel hard hun best om ons aan het werk te krijgen. Dat is fijn, want ik vind het heel leuk om hier te zijn."

Hier, dat is in De Kuip, het Feyenoord-stadion in Rotterdam. En dat Romano daar op zijn plaats is, valt hem aan te zien. Hij pronkt met zijn Feyenoord-shirt en stuitert af en toe met een groene voetbal, die hem voor de gelegenheid is uitgereikt. Terwijl hij wordt toegesproken, glundert hij naar de mensen om zich heen: familie, vrienden, Feyenoord-medewerkers, vertegenwoordigers van UWV, en heel veel pers.

Jobscorer

Romano is een van de veertien Wajong'ers die een baan hebben gevonden dankzij Jobscorer, een samenwerkingsverband tussen Feyenoord en UWV. Maar het

succes van deze jongeren is niet de enige reden voor het feestje: ook het project zelf viel in de prijzen. Jobscorer won dit jaar de Meer dan Voetbal Award, voor het meest succesvolle project bij de professionele voetbalclubs. Geen geringe prestatie, want die voetbalclubs startten de laatste jaren veel maatschappelijke initiatieven. Alleen al in de eredivisie lopen er bijna 350.



Jobscorer

Feyenoord Jobscorer is een samenwerking tussen Feyenoord Rotterdam en UWV Werkbedrijf, die in april 2012 van start ging. Tijdens het project krijgt een team van elf Wajong'ers de kans om werkervaring op te doen bij Feyenoord, in De Kuip en bij de bedrijven die zijn aangesloten bij de Feyenoord Business Club. Het doel is om de jongeren aan een vaste baan te helpen, en wel in vier fases: 'keeper', 'verdediger', 'middenvelder' en 'aanvaller' en uiteindelijk 'de transferperiode'. Na iedere fase krijgt de kandidaat een certificaat, uit handen van een speler uit het eerste elftal.



Jobscorer kandidaten helpen in de rust van de MVO-wedstrijd het veld te repareren.

Een voetbalclub als re-integratiebureau. Het klinkt misschien vreemd, maar volgens Mark Smit, coördinator van Jobscorer, is het volkomen logisch. “We hebben hier te maken met een moeilijke doelgroep: mensen met autisme, ADHD, een laag IQ, of meervoudige problematiek. Vaak zitten ze al jaren thuis en dikwijls ze zijn lastig in beweging te krijgen, vooral als ze onder de oude Wajongregeling vallen, want dan hebben ze geen re-integratieplicht. Maar op het moment dat ze een uitnodiging krijgen van Feyenoord, liggen de zaken anders. Voetbal heeft een wow-factor. Als je tegen je vrienden kunt zeggen dat je bij Feyenoord werkt, zijn ze jaloers. Daar komt nog bij dat we die band met Feyenoord gebruiken om hen te blijven motiveren. Bijvoorbeeld met uitspraken als: ‘Je zit nu in een team’. Of: ‘Een spits alleen kan niet scoren’.”

Maar die wow-factor is niet de enige reden voor Jobscorer succes. “De Kuip is meer dan alleen een stadion”, zegt Smit. “Er zit van alles omheen: horeca, fanshops, beveiliging, technische dienst. Daardoor is er volop gelegenheid stage te lopen en ervaring op te doen en misschien ook contacten te leggen met potentiële werkgevers. Daar komt nog eens bij dat Feyenoord beschikt over een groot business-netwerk met bedrijven die ons een warm hart toedragen. Het komt regel-

matig voor dat zij ons benaderen als ze een vacature hebben.”

Fases

Maar voor het zover is, krijgen de kandidaten de kans om langzaam weer te wennen aan het werkritme. “Veel van die jongeren hebben jarenlang thuis gezeten”, zegt Smit. “En dus pakken we hen in de eerste drie maanden nog niet hard aan. Ze knappen karweitjes op in en rond het stadion, in een veilige omgeving. En als ze in die beginperiode een keer te laat komen, wordt dat nog wel eens door de vingers gezien.”

Maar daarna wordt het serieuzer. “Dan plaatsen we hen op de verschillende afdelingen”, zegt Smit. “De schoonmaak, de magazijnen, de horeca, de beveiliging. Het doel is er achter te komen waar de interesse ligt. Hoe is het om in een magazijn te werken? Vind ik het eigenlijk wel leuk om wc’s schoon te maken of de hele avond biertjes te tappen? In deze fase is het wél de bedoeling dat je altijd op tijd komt. Want, zeggen we, als de spelers te laat komen, krijgen ze óók op hun lazer.”

Na deze drie maanden weten de meeste deelnemers welke kant ze op willen – maar in de volgende fase worden ze toch nog even uit hun comfortzone getrokken.

“Er is geen baan die nooit verandert”, zegt Smit. “Dus je moet ook je horizon verkennen. Neem Romano: die wist al dat hij bij de schoonmaak wilde werken, maar hij heeft toch ervaring opgedaan bij de technische dienst. Daar draaide hij schroeven aan en verving lampjes. Uiteindelijk zal hij daar nooit komen werken, omdat het hem simpelweg niet ligt. Maar hij heeft er wel wat ervaring mee opgedaan.”

UWV

Zoals gezegd, Jobscoorer is een samenwerkingsverband tussen Feyenoord en UWV. Die laatste organisatie selecteerde bijvoorbeeld de kandidaten. En volgens regio-manager Marco van Putten is niet iedereen voor zo'n traject geschikt. “Jongeren moeten in staat zijn om een langere periode aan de slag te gaan, en ze moeten dat ook willen. Het is dus belangrijk om de kandidaten goed te kennen, ook om te weten wie er geschikt is voor welk werk. Sommigen vinden het bijvoorbeeld fantastisch om actief te zijn in het stadion, het veld bij te houden in de rust, of op een wedstrijddag te werken in de horeca of een fanshop. Maar voor anderen is dat veel te druk; die krijgen dan te veel prikkels.”

Resultaten

En vandaag worden al die inspanningen dus beloond met de Meer dan Voetbal Award. De prijs komt niet helemaal uit de lucht vallen, want de resultaten van Jobscoorer zijn uitstekend. Volgens de laatste cijfers zijn er van de 31 deelnemende jongeren 20 uitgestroomd, waarvan 14 met een plaats op de arbeidsmarkt. En ook de overige 6 hebben volgens Van Putten winst geboekt. “Helaas hadden enkele jongeren een te grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ze waren lichamelijk of geestelijk niet opgewassen tegen het vaste ritme, of ze kampten gewoon met te veel verleidingen. Maar ik denk dat ze toch wat van het traject hebben geleerd. Ze hebben ervaren welk werk hun aanspreekt en welk niet. En ze weten nu wat het betekent om iedere ochtend om half negen met je haren gekamd op je werk te verschijnen.”

De overige veertien zijn dus aan het werk, maar volgens Van Putten is dat nog maar het begin. “Het is niet moeilijk om mensen te plaatsen, het is wel moeilijk om ze langdurig te plaatsen. Wij zetten ons daar wel voor in natuurlijk: iedere werkende Wajong'er krijgt begeleiding van een arbeidsdeskundige of jobcoach. En de eer-

ste voortekenen zijn gunstig, want de eerste Wajong'ers begonnen zo'n driekwart jaar geleden, en die zijn nog steeds aan het werk.”

Cambuur

Zoals gezegd Feyenoord is niet de enige voetbalclub die zich met re-integratiebezighoudt. SC Cambuur uit Leeuwarden heeft zich aangesloten bij een landelijk project de 'Dutch Career Cup'. Dit initiatief legt een nóg sterkere nadruk op het element voetbal, want niet alleen leren de kandidaten van alles over solliciteren, ze moeten ook aan de bak op het veld. Ieder jaar spelen ze als team vier toernooien, en daar wordt twee keer per week voor getraind.

Volgens arbeidsdeskundige André Weistra van UWV voegt de voetbaltraining veel toe. “Voetbal is een team-sport: je moet samenwerken met anderen, die anderen iets gunnen. Bovendien is het goed voor je lichamelijke conditie, en voor veel van die Wajong'ers die tien jaar lang thuis hebben gezeten, vormt dat een aandachtspunt.”

Duidelijkheid

Ook merkte hij dat voetbaltrainers die Wajong'ers vaak op de juiste wijze aanpakken. “Zo'n trainer is heel directief. Hij zegt gewoon: pak die pionnen en zet ze daar en daar neer. Vervolgens draait hij zich om, en gaat hij er vanuit dat je exact hebt gedaan wat hij je opdroeg. Zelf is hij zich niet eens zo van zijn houding bewust, maar bij veel Wajong'ers blijkt die aanpak goed te werken. Die hebben behoefte aan duidelijkheid.”

De combinatie-training solliciteren en voetbal werkt volgens Weistra prima. “Je brengt die jongeren letterlijk in beweging. Dit zijn meestal geen mensen die je de hele dag in een hokje moet stoppen met een abstract verhaal over sollicitaties. Het is veel beter om dat te combineren met een fysieke training, die ook nog eens enorm tot de verbeelding spreekt. Je moet die mensen pakken op hun passie.”←

Dutch Career Cup

Het landelijke project Dutch Career Cup startte in 2011 en heeft inmiddels driehonderd Wajongers aan een baan geholpen. Ook dit initiatief viel in de prijzen: de VU Connected Sportiviteitsprijs 2012 en Movisie Participatieprijs 2012.